

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: ادبیات دهم (ریاضی)
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۴ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش سعادت آباد
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰

نام درس: ادبیات ۱
 نام دبیر: آقای زارعی
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳
 ساعت امتحان: ۰۸:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۶۰ دقیقه

محل مهر و امضا: مدیر		نمره به عدد: نمره به حروف:	نمره به عدد: نمره به حروف:
		نام دبیر:	تاریخ و امضا:
نام	سؤالات	نمره	نمره
۱	<p>قلمرو زبانی (۷نمره) معنی واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم. ب) ز فتراک بگشود پیچان کمند پ) زمانه مرا پتنگ ترگ تو کرد ت) بتازد به نیرنگ تو، توسن من</p>		
۱/۵	<p>قلمرو زبانی (۷نمره) معنی واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>الف) در کرامت و فراغ به پارس رسیدیم. ب) ز فتراک بگشود پیچان کمند پ) زمانه مرا پتنگ ترگ تو کرد ت) بتازد به نیرنگ تو، توسن من</p>		
۰/۵	<p>املاي واژگان (در هر عبارت یک غلط املايي وجود دارد).</p> <p>الف) بر حریف مغلوب که تسلیم اختیار کرده، مخزول و نالان استرحام می‌کرد، رحم نیاورد. ب) پس به ضجر و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی.</p>		
۱	<p>در جمله زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص را بنویسید.</p> <p>الف) ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت. ب) پس درهای امید و روشنایی را به روی ما بگشای.</p>		
۰/۵	<p>نوع و کاربرد «را» را در هر دو مصراع بیت زیر توضیح دهید.</p> <p>هدیه‌هایی داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را</p>		
۰/۵	<p>در گروه اسمی زیر، هسته و نوع وابسته را مشخص کنید.</p> <p>برترین حماسه</p>		

۰/۵	نوع ترکیبها (وصفی - اضافی) را در گروه‌های اسمی زیر مشخص کنید الف) مسافر دیرین: ب) ماهی دریا:	۷												
۰/۵	در بیت زیر در مورد تحول معنایی کلمه «سوادگران»، توضیح دهید. در دکان بودی نگهبان دکان نکته گفتی با همه <u>سوادگران</u>	۸												
۰/۵	در کدام مصراع «متمم با دو حرف اضافه» نیامده است؟ الف) سر و موی او از در افسر است ب) به سهراب بر، تیرباران گرفت پ) چو آمد خروشان به تنگ اندرش ت) همیشه به جنگ اندرون نامدار	۹												
۰/۵	جمله پایه (هسته) و پیرو (وابسته) را در جمله مرکب زیر مشخص کنید. اینها دریا دلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رعب یا وحشت می‌لرزاند.	۱۰												
۰/۵	قلمرو ادبی (نمره) «مشبه» و «مشبه‌به» را در تشبیه به کار رفته بیت زیر بیابید. آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد.	۱۱												
۱	مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) کمیت کسی لنگ بودن: ب) سپر انداختن:	۱۲												
۱	هر یک از مصراع‌های ستون «الف» را به آرایه ادبی مربوط در ستون «ب» وصل کنید. (یک آرایه اضافه است)	۱۳												
۱	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) ابر و باد و مه خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری</td> <td>الف) تضاد</td> </tr> <tr> <td>(۲) میندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من</td> <td>ب) استعاره</td> </tr> <tr> <td>(۳) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر</td> <td>پ) مجاز</td> </tr> <tr> <td>(۴) ز آزار گرد آفرید و هجیر / پر از درد بودند برنا و پیر</td> <td>ت) مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td>***</td> <td>ث) جناس همسان</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	(۱) ابر و باد و مه خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	الف) تضاد	(۲) میندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من	ب) استعاره	(۳) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر	پ) مجاز	(۴) ز آزار گرد آفرید و هجیر / پر از درد بودند برنا و پیر	ت) مراعات نظیر	***	ث) جناس همسان	
الف	ب													
(۱) ابر و باد و مه خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	الف) تضاد													
(۲) میندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من	ب) استعاره													
(۳) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر	پ) مجاز													
(۴) ز آزار گرد آفرید و هجیر / پر از درد بودند برنا و پیر	ت) مراعات نظیر													
***	ث) جناس همسان													

۱	الف) نویسنده کتاب «جوامع الحکایات و لواجم الروایات» محمد بن منور است. ☐ درست ☐ نادرست	۱۴
۰/۵	ب) نویسنده کتاب «سمفونی پنجم جنوب» کیست؟ کدام واژه مشخص شده، «استعاره» به شمار می آید؟ مفهوم آن را بنویسید. «ای مسافر دیرین بر روی <u>خار</u> و درد / ای <u>ستاره</u> ، فروزان»	۱۵
۱	شعر حفظی: الف) دلیران و مردان ایران زمین / ب) مصراع مورد نظر هر بیت را به مصراع مورد نظر مقابل وصل کنید. تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم چون عشق حرم باشد، سهل است بیابانها گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید می گویم و بعد از من گویند به دورانها بعد از تو روا باشد نقض همه پیمانها	۱۶
۰/۵	قلمرو فکری (۸نمره) مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش مباش» انسان را از چه برحذر می دارد؟	۱۷
۰/۵	در بیت زیر، مقصود شاعر از «رمه» و «چوپان گرگ طبع» چیست؟ ای تو <u>رمه</u> سپرده به <u>چوپان گرگ طبع</u> / گرگی شبان شما نیز بگذرد	۱۸
۰/۵	مولوی در بیت زیر، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟ چو بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	۱۹
۰/۵	آندره ژید در «عظمت نگاه» درباره انتظار چه دیدگاهی دارد؟	۲۰
۱	در سروده زیر: «ای سرزمین کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران برمی خیزند.» الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟ ب) مقصود شاعر از خوشه های گندم چیست؟	۲۱

۳/۵	<p>ابیات و عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. الف) ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ ب) مپندار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من پ) کمان را به زه کرد زود اشکبوس / تنی، لرز لرزان و رخ، سندروس ت) خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.</p>	۲۲
۱	<p>در متن زیر مفهوم عبارت‌های مشخص شده زیر را بنویسید. الف) اما در بیرنگ اسب <u>حرفی</u> به کارش بود. ب) <u>عنان</u> را <u>بپچید</u> گرد آفرید</p>	۲۳
۰/۵	<p>مفهوم کلی مصراع دوم زیر چیست؟ نباشی تو ایمن به بازوی خویش / «<u>خورد گاو نادان ز پهلوی خویش</u>»</p>	۲۴

جمع بارم : ۲۰ نمره